

De waardevolle blik van promovendi

Nederland telt zo'n 9.000 promovendi, van wie er naar schatting ruim 100 nu bij het Rijk aan hun onderzoek werken. De wetenschappelijke blik van promovendi is belangrijk. Want binnen de overheid rijst de vraag naar 'evidence based' beleid, beleid dat geformuleerd is op basis van 'bewijs'.

✍ Vera van der Sluis | 📷 Ingmar Timmer

De perceptie van promovendi is dat zij onderzoeksvaardig zijn, een kritische houding aannemen en een tandje bijzetten. Hoe draagt het Rijk hieraan bij? René Daane, coördinerend beleidsmedewerker bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW): 'Vanuit het traject Talentbeleid verstuurd we in januari een Talentbrief naar de Tweede Kamer. De boodschap van deze brief is dat elk talent telt en dat we ernaar streven om een grotere diversiteit te brengen in de loopbaanpaden van promovendi. We vinden dat de nadruk nu te veel ligt op onderzoek en publicaties, terwijl kennisbenutting minstens zo belangrijk is. Als je beleid wilt voeren waarvan bewezen is dat het werkt, moet je mensen in huis hebben die met een kritische houding onderzoek doen naar beleid.'

De behoefte aan promovendi, die dus bijdragen aan scherper denken met andere perspectieven, is volgens

Daane bij veel ministeries latent aanwezig. Dat onder-schrijft Yvonne van der Werff, senior projectleider Arbeidsmarktbeleid HRM bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK): 'Bij slechts een aantal kennisintensieve rijksinstellingen is promoveren de standaard. Bij het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) worden alleen wetenschappelijke artsen toegelaten. Ook voor toelating bij het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI) is een doctorsgraad een vereiste.'

Stof tot nadenken

Het Rijk heeft ruim achthonderd gepromoveerde ambtenaren in huis, die overigens niet allemaal hun onderzoek bij de Rijksoverheid deden. Dat de overheid baat heeft bij promovendi, bewijst Saniye Çelik, senior kennisadviseur bij BZK. Çelik promoveerde in november op het onderwerp 'Sturen op verbinden. De business case van diversiteit van publieke organisaties'. Dat deed ze onder begeleiding van haar promotor Sandra Groeneveld, hoogleraar Publiek Management aan de Universiteit Leiden. Çelik en Groeneveld kruisten elkaars pad tijdens een bijeenkomst voor beleidsonderzoek. Groeneveld: 'Saniye's wens om te promoveren op diversiteit en binding sloot aan bij mijn onderzoeksprogramma over het management van diversiteit in publieke organisaties.' Çelik: 'Het Rijk worstelt al jaren met de vormgeving van diversiteit in de organisatie. Sandra en ik hebben de resultaten van het proefschrift gepresenteerd aan de bestuursraad van BZK en hebben ze daarmee aan het denken gezet om een andere oplossing voor diversiteit te vinden. Want er wordt binnen het diversiteitsbeleid nog te veel gefocust op het binnenhalen van diversiteit en te weinig op het behouden en benutten ervan.'

Ben je ook van plan om promotieonderzoek te doen? Dat vraagt om een actieve houding. Zorg voor een relevant en afgebakend onderwerp en zoek een

voor jou geschikte promotor. Maak met je werkgever duidelijke afspraken over studieverlof en een bijdrage in de kosten. Ben je bezig met promotieonderzoek? Bezoek dan op 20 maart de bijeenkomst 'Is er een Dr. in de zaal?' (13.00-18.00 uur, ministerie van OCW). Tijdens die bijeenkomst kun je ervaringen uitwisselen met andere promovendi. Aanmelden kan via PostbusPromovendiRijk@minbzk.nl.

Van ambtenaar naar wetenschapper

Wat Çelik en Groeneveld tijdens het promotieonderzoek hebben geleerd, is dat het belangrijk is dat je elkaars taal spreekt. Çelik: 'Een beleidsmaker denkt en praat heel anders dan een wetenschapper. Sandra heeft mij geleerd om door de bril van een wetenschapper te kijken.' Groeneveld: 'Omdat de wetenschap niet stilstaat, moest Saniye zich nieuwe onderzoeksmethoden eigen maken en dat deed ze in cursussen met andere promovendi.' Wat Çelik lastig vond, was dat het onderzoek veel tijd in beslag nam. 'Ik deed mijn promotieonderzoek

'We hebben de bestuursraad van BZK aan het denken gezet om een andere oplossing voor diversiteit te vinden'

naast mijn werk en dat betekende dat ik per week hooguit anderhalve dag aan het onderzoek kon besteden. Dat vroeg van mij extra discipline om in het ritme van het onderzoek te blijven. Dat was niet altijd gemakkelijk, vooral omdat ik er nog een gezin naast heb.' Groeneveld: 'Er zijn veel promovendi die hun onderzoek naast hun werk doen. Ze hebben geen aanstelling bij de universiteit en krijgen begeleiding van een promotor. Als universiteit willen we deze zogenaamde buitenpromovendi beter begeleiden en de mogelijkheid geven om ervaringen en feedback uit te wisselen.'

Saniye Çelik (links) promoveerde af op het onderwerp 'Sturen op verbinden. De business case van diversiteit van publieke organisaties'. Promotor Sandra Groeneveld begeleidde haar.

